

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מב.

עין משפט
נר מצוה

בד א מיי פ"ו מהל' מדינת הלוי:
בב א מיי פ"ה מהל' אבות
העומה הלוי' והלכה אה:
גו א מיי פ"ה מהל' אסורי ביאה הלוי:
כד מיי פ"ה מהל' משבב ומשבב הלוי' סגנו לאון קאל:
בב א מיי פ"ג מהל' שאר אבות העומה הלכה א:

תוס' הרא"ש

מדאמרי רחמנא אבעלי קריין בסני. לאו מאשגב גמרי דא"כ יגמר מקדש ביה אדאמרי רחמנא לשלח בבל קרי החזק לב' מנות כמו ב' והתם לאו חידוש הוא אלא גמרי ממש מאשה דמטמא פולטת החמיר התבוב (רדב"ג קריין) בסני שפרשי' דיימי משמתי' דהיא זבין ומצורעין דאמרי' פי פתיח להחמיר עליון יותר מבבלי קריין. ע"כ לא קאמר ר' שמעון דב"ר בבבליה כי אכל לטמא במטה רואה הכתוב וק' מהא דאמריין בפסחים פ' אלו דברים דר' שמעון סבר כ"ר נתן דאמריין כחומות פ' האמה וילין בעל קרי מוב וא"כ דייח בבבליה ולא טמא במשור ו"ל דר' שמעון ודאי אינה מטמא במשור וה"ק דאפי' סביור לן כ"ר שמעון הא דאית ליה לעיל שאינה מטמאה בפנים בבחון מ"מ איפשר דס"ל דמטמאה במשור: הגדה וחובה ושומרת יום כנגד יום כולם טמאות בפנים בבחון. פרשי' בראיה ראשונה אבל בשניה ליכא למימר דהא בלא ראייה טמאה היא וה"ק הובח והשומר' יום כלומר בין שאחתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראיה ראשונה. ג"ל דבת' דחוק משכח לה פשירי נפקותא בובה דאמריין. א"כ מטמאה בפנים בבחון אפי' דכבר טמאה היא כגון שראתה ביום ראשון וביום שני ונעקר הדם ביום ג' ויצא לבית החיצון ולא יצא לחוץ עד יום ד' דאי לאו דמטמאה בפנים בבחון לא הויה זבה שלא ראתה ג' ימים רצופין: א"כ טמאה בלועה היא: אליבא דאביי דפרץ דאית ליה לקמן דאית מקום של אשה בלועה. ומי לרובא נמי איכא למיטר דקרי ליה טמאה בלועה משום דאריירי שנעקר מחקרו ולא יצא עדיין לבית החיצון והא דמסיק הכא נמי בשיצא לחוץ לרובא אפי' דלא יצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לבית החיצון לגמרי. ומי מדקאמר עשאוה כבבלי עוף טהור משמע דס"ל כאבוי דלרובא אמריין לקמן דמקום בבלת עוף טהור בית הסתוריים: עשאוה כבבלי עוף טהור. ואפי' שלא החמירו בשאר טמאות בלועות דלמלא הכא גזרו טפי שלא יבא לטהרה ע"י טבילה זו אפי' נגע בה כשיצא לחוץ:

מסתברא דנוגע הויה. ומסיני לא גמריין לחדוש הוא ולהכי לרצנן נמי אפי' נדן יהיה ללא גמריין מסיני אפי' דבסמך צני למימר דאף לר"ש רואה הויה וסתרה: **מדאמרי** רחמנא אבעלי קריין בסני. מליש לא מוכח דפשיטא דרואה הויה אלא מןמטה דמשום פולטת האויר רחמנא ג' ימים אל תגשו אל אשה: **ד"ה** **ובין ומצורעים** דחמירי. אף ע"ג דלכתי לא נאמרנה פרשת טומאה ופילוח טמאים מ"מ ראו להחמיר בהן יותר מנפולטת: **ע"ד באן** דא קאמר ר' שמעון ב'ו'. אכל טמא במטהו רואה הויה וסתרה והא אמר בפסחים פרק אלו דברים (דף טו): **דר'** שמעון סבר כ"ר נתן דזו צני שיעור נחמית פי האמה וילין בעל קרי מזו ו"כ אמאי מטמא במטהו יומא דיה כבועלה ו"ל דרבי שמעון ודאי לא מטמא במטהו והכלה ה"ק אפי' למאן דלית ליה כ"ר שמעון דפולטת ולא מטמאה בפנים כבחון מ"מ מטמאה במטהו אי סבר דאיש מטמאה במטהו:

בירידה בטמאה. הדס טמא דינומי וטבילה תליא רחמנא וטמאה האשה משום נוגע טומאת ערס: **אמאי** טומאה בלועה היא. לנצי דלמנר בסמך אוחו מקום של אשה בלועה הויה נחמ דקרי ליה טומאה בלועה ולרצנא נמי דלמנר צית הסתרים הויה ו"ל דמייירי דשנעקר הדס נה המקור ולא ילך לצית החיצון והא דמסיק שיצא לחוץ לרצנא לא לריך שיצא לחוץ לגמרי אלא שיצא לצית החיצון דהויה צית הסתרים וטמא במטהו וטמא עשאוה כבבלי עוף טהור משמע דסבר כאבוי דלרצנא אמר לקמן דמקום נבלת עוף טהור צית הסתרים הויה:

עשאוה כבבלי עוף טהור. אפי' דנעלמא לא החמירו בטמאה בלועה הכא גזרו רצנן טפי כדי שלא יבא לטעות ולטהרו על ידי טבילה אפילו כשיצא לחוץ וכי משני הכא נמי כשיצא לחוץ סבר דלא גזרו: **הוא** **הוא** דאמר רבי זירא ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעליה טהורה א"ל רבי ירמיה לר' זירא בירידה אמאי טמאה בלועה היא א"ל ז"ל שייחיה לרבי אבין דאסברית ניהליה וכרכיש לי ברושיה בי מדרשא אול שייחיה לרבי א"ל עשאוה כבבלי עוף טהור השמטמאה בנדים בבית הבליעה מי דמי התם

וכי תימא דילמא אשתייר אי הכי חיישינן שמה נשתייר צה. ומסיקא קא מטמאה א"כ מאי אי אפשר חיישינן מיצעי ליה: **אלא** לרצנא נמי. ללא אולה הילכך כל שעה פלטה והא דר' שמעון דיכולה לטבול לשמושה כגון שלא נתהפכה לאחר הטבילה ורצנא במתהפכת: **ורצנא**. לפרושי לן קרא אלת דכי כתיב(ו) ורחנו במים דמשמע דיכולה לטבול זו ציוס כשאינה מתהפכת. ל"א מתהפכת בשעת תשמיש ואין הזרע נקלט ברחם יחד הילכך פולטת והולכת מעט מעט אינה מתהפכת בשעת תשמיש נקלט הזרע יחד ויוצא צבת אחת: **רואה הויה**. משום ראייה טמייה קרא(ו) ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויה נגיעת צית הסתרים ולא הויה טמאה אלא פלטה נגעה לזרעי ומטמיא: **לספור**. ציבה צימי ספירה אי רואה הויה סותרת אכל נוגעת לא שאם נגעה בשום טומאה אינה סותרת דהא וספירה לה כתיב(ו) והאיכא: **ולמא** **במשור**. לראיה לא נעשה שיעורא כדלמרי' במתני' (ג.) לדס נה ולויצה ולקרי מטמאין בכל שהוא אכל נוגע צני שיעורא כדלמרי' צפירין (לקמן דף מג): **איכא** למ"ד כדעדה ויחיל למ"ד כחתימת פי האמה: **אי שמיע** ליה. לרצנא שמואל: **מסינא**. דפלגי רצנן ור"ש לעיל (מג.): **דקאמרי** רצנן פולטת ככבת זרע מטמא בפנים כבחון ולר"ש דדיה כבועלה: **לרצנן** **רואה הויה**. לענין לטמא בפנים כבחון ולר"ש נוגעת הויה: **ואי לא שמיע** ליה. אמאי מספקא ליה מסבא נוגעת הויה דהא לא מגופה חויה אלא מה שקבלה היא פולטת: **ואלינא** דרצנן לא קמיבעיא ליה. דכיון דלרצנן מטמא בפנים כבחון אלמא רואה הויה ו"כ שמעון דמטמאה במטהו ולענין סמירה נמי סתרה דהא דמור נזיה מרבי ליה מיהיה (ב) וצוה: **כי קא מיצעי** ליה **אלינא** דר"ש **ולמא** **בפנים** לא מיצעי ליה. דהא שמעיין לר"ש דלא ולמא **במשור**. מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא בפנים כבחון נמי לא מטמאה אכל לסתור ולמא במטהו לא משוי לה כנוגעת דהא א"ר אמר דיה כבועלה סתרה ומטמאה במטהו כבועלה או דילמא לא שגא דכי היכי דלענין טומאת פנים משוי לה נוגעת לענין משור וסתירה נמי משוי לה נוגעת: **לעולם** **לא שמיע** ליה **מסני**. ודקאמריין

הגהות הב"ח
(א) נ"ב' אלה שפילה לרצנא.
(ב) רצנא גמרי' ועי' ב"ש.
(ג) מוס' ב"י צנות מוס' דף נג ד"ה רואה: (ד) רש"י ד"ה ואלוצה וכו' מיהיה זובח:
(ה) ד"ה טומאה בלועה וכו' משום ראייה הויה ו"ל ותיבת דמאמלו נמקח:

הגהות מהר"ב
הנשבור
(א) נ"ב' מ"ר המה והוא: כי עין מדי' פי קול סוף כ"י:
(ב) שם אי חיינו נדה נדה. כי יעו'ש כפי סוף סוף ב' ביה' אף מ"ש ביה' ג' עין משום א"ר ד"ה ל"ל מיי פ"ה מהל' אסורי ביאה:

מוסף רש"י
פולטת שכבת זרע. כגון ששמשה ציוס ופסקה והסתלה למטה ופלטה, מוכי שחמור מנייני, רואה הויה. הא דק"ל דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה, או נוגעת הויה. (נע"י ג.) ברקא הדא פתיח. טבלס רוב אמת חתה דקוקסי (עבד צ"ט).

מסבא נוגעת הויה לא היא מסבא לא ולא הזיהר על טמא שרץ רואה הויה: **כולנו** ברקא דהא ספיסו. כולס שמעתס שמועה אחת. תפיתו לשון רוק וחצירו ככתובות תוף שדי צפרק אף על פי (דף סא): **אמר** ליה. אבוי שפיר אמר לך: **אכל** לספור **ולמא** **במשור** **רואה הויה**. דאי נמי דיה כבועלה מטמא כבועלה במטהו וסתרה כבועלה: **והיונא**. לקמן מפרס: **הוצה** **ושומרה** יוס. הכי קאמר צין שרתה ג' ימים צין שרתה יוס אחד מטמאה צצית החיצון צרליה ראשונה: **אי צימי נדה**. ילדה ורתחה הא תני ליה וציה הא תני ליה וציה: **מטמאה** **לטהרה**. לאחר שזועים וקיימא לן כצית הלל דלמרי צצות כותים (לעיל דף לה): **צימי** **וטבילה** **תלך** רחמנא דלא הויה דס טוהר אלא לאחר טבילה: **ונעקר** **דס**. צצית החיצון ועמד שם יוס או יומים: **עמאה**. כל זמן שהוא צה וכשיצא צציה אחריתי דלא טהרה צציה ויהיו דתיחא ילדת מטמאה צצית החיצון: **טומאה בלועה** **הויה**. וקיימא לן צפרק בהמה הימקה (חולין דף ע"ב). טומאה בלועה אינה מטמאה לא במגע ולא במש' והכא הויה טומאה בלועה היא ולא דמיא לכל הנשים שמטמאות צצית החיצון דהתם משום ראייה (א) דמאמלו היא וטומאת שצעה ורחמנא אמר (ויקרא טו) בצציה מצי אלת צצית החיצון הויה ראייה אכל הכא משום מש' ונגיעה היא וטומאת ערס דאי משום ראייה מאמלו איעקר ומאמלו הויה ראייה וראיה דמאמלו לא מהיחל לה האידנא דמאמלו הויה להו ימי טומאה והשתא הויה להו ימי טוהר וטומאה בלועה לא מטמאה צצית החיצון: **אסברים** **ניהליה**. פירשי' לו טעמא: **וכרכיש** **לי** **ברושיה**. הורה לדברי ונעב' בראשי: **בנדים** **בזיעה**. בנדים שהוא לנש צבן שצעה שנוגע בה אינן טמאין שאין להן טומאה נגע דלמרי רחמנא לא יאכל לטמאה בה (ויקרא כג) אין לך אלא מה שאמור בה אכילה ולא מגע ומה היא מטמאה בנדים שהוא לנש צציה נגע כדתיב (ס"ז) [וכלן] **נפש** אשר תאכל נבלה וטרפיה בצארת ובגר וכבס בגדיו וטהר ונצלת עוף טהור כתיב דנצלת בהמה לא מטמאה צצית הצליעה כדלמרי בשמעתין [לקמן ע"ב] ונצלת עוף טמא נמי לא מטמאה כדלמרי במורת כהנים (אמרי פסק יב) מי שאיסורו משום צל תאכל נבלה יצא עוף טמא שאין איסורו משום צל תאכל אלא משום צל טמא: **התם**